

ת"פ 44840/06/16 - מדינת ישראל נגד אמיר סלמה

בית המשפט המחוזי בירושלים
ת"פ 44840-06-16 מדינת ישראל נ' סלמה

בפני
בעניין: כבוד השופטת חגית מאק-קלמנוביץ
מדינת ישראל
ע"י פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)
המאשימה
נגד
אמיר סלמה
הנאשם
ע"י ב"כ עו"ד ארנון איתן

גזר דין

העובדות וטענות הצדדים

1. הנאשם, יליד 1993, הודה והורשע בכתב אישום שתוקן במסגרת הסדר טיעון בעבירות של נשיאת נשק לפי סעיף 144(ב) לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), החזקת נשק לפי סעיף 144(א) לחוק וסיוע לנסיין לתקיפה לפי סעיפים 379 + 25 + 31 לחוק. לא היתה הסכמה לעניין העונש, אם כי המאשימה לא התנגדה לשלוח את הנאשם לקבלת תסקיר של שירות המבחן.

על פי כתב האישום המתוקן, קיים סכסוך בין חברו של הנאשם אלירון גולד לבין אחרים, ביניהם רן ויוני אברג'יל ונתי קורקוס. עובר ליום 3.5.16 קיבל הנאשם לידיו והחזיק במקום מסתור שני רימוני הלם ורימון גז (להלן: הרימונים). בתאריך 5.6.16 נאמר לאלירון כי האחרים נמצאים ברחוב האפרסמון בירושלים. הוא קרא לנאשם ולחברים נוספים, הנאשם הצטייד ברימונים וכולם נסעו לרחוב האפרסמון. הנאשם מסר לאלירון את רימון הגז והסביר לו כיצד להשתמש בו. מאוחר יותר השליך הנאשם את רימון הגז לעבר רן אברג'יל. הנאשם נטל את שני רימוני ההלם והטמינם במקום סמוך. ביומיים שלאחר מכן העבירם בין שני מקומות מסתור נוספים. במסגרת הסדר הטיעון הוסכם גם שעבירת הסיוע לנסיין התקיפה התבטאה רק בכך שהנאשם הביא לזירה את הרימונים והסביר לאלירון איך להשתמש ברימון הגז.

2. ב"כ המאשימה טענה כי מעשי הנאשם פוגעים בערכים של שלום הציבור, בטחון הציבור ובטחון האדם הפרטי, וכי מדובר בעבירות חמורות שיש בהן פוטנציאל לגרימת נזק קטלני, ממשי וישיר, ועל כן הן מצדיקות ענישה משמעותית. היא הפנתה לפסיקה בעבירות נשק בכלל ובנוגע לרימוני הלם בלבד, ובעקבותיה טענה כי גם אם הסכנה ברימון הלם פחותה משל רימון רסס, עדיין מדובר בנשק שבכוחו לגרום לפציעה ולנזק. ב"כ המאשימה הפנתה לפסיקה וכן להנחיות פרקליט המדינה בנוגע לעבירות נשק, שממנה עולה כי יש להעלות את רמת הענישה בשל החומרה הרבה בעבירות אלו, ואין לראות טענה שהנשק הוחזק להגנה עצמית כמצדיקה סטיה ממתחם המוצא.

על סמך אלה טענה למתחם הנע בין שנה אחת לבין שלוש שנות מאסר.

באשר לעונש בתוך המתחם טענה התובעת כי הנאשם הודה כבר בחקירה ולאחר מכן בבית המשפט, אך מאידך הוא בעל עבר פלילי בעבירת אלימות ונדון לעבודות שירות. היא התייחסה לתסקיר שירות המבחן, לתמונה המורכבת לגבי חייו של הנאשם, לנטילת האחריות החלקית ולסיכון להישנות התנהגות עוברת חוק. לאור כל אלו ביקשה למקם את הנאשם ברף האמצעי תחתון של המתחם, ולהטיל עליו חמישה עשר חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס, וכן לחלט את כלי הנשק שנתפסו.

3. ב"כ הנאשם טען כי הפסיקה אליה הפנתה התובעת, כמו גם הנחיות פרקליט המדינה, מתייחסים לנסיבות חמורות בהרבה שאינן מתקיימות במקרה הנוכחי. לטענת ב"כ הנאשם במסגרת הנחיות פרקליט המדינה, מבחינת החומרה מיקומה של העבירה נמוך, ויש להביא בחשבון שהמעשה האקטיבי לא נעשה על ידו, ולא התקיים אקט של פיצוץ או רתיעה. הוא ביקש לקבל את המלצת שירות המבחן ולהטיל על הנאשם עונש של מאסר בעבודות שירות, וציין כי הנאשם השתלב במסגרת פיקוח מעצרים והשתתף בקבוצות טיפוליות בשירות המבחן.

עוד טען הסניגור כי כתב האישום נגד הנאשם נולד כספיח של פרשה גדולה שנחקרה, וחלקו של הנאשם על פי כתב האישום המתוקן מצומצם, ואינו כולל פעולה אקטיבית של הנאשם בחלק העיקרי של האירוע, הכולל את השימוש ברימון. הוא הדגיש כי בכתב האישום לא נטען שהנאשם נכח במקום בו נזרק הרימון, או שהיה מודע לסכסוך בין חברו אלירון לבין האחרים, וכי סכסוך זה כלל לא נגע אליו. הוא הפנה גם לתסקיר שהוגש, לרקע הקשה ממנו הגיע הנאשם, לגורמים שונים שהשפיעו עליו, לתהליך החיובי שעבר ולהמלצה החיובית לגבי העתיד. הוא הפנה לפסיקה וביקש, כאמור, להטיל על הנאשם עונש של מאסר בעבודות שירות כהמלצת שירות המבחן.

הנאשם עצמו הביע חרטה ואחריות מלאה למעשיו, וציין את השתתפותו בפגישות ובהליך הטיפול.

4. שירות המבחן הגיש תסקיר אודות הנאשם.

מהתסקיר עולה כי הנאשם בן למשפחה ערבית, אך גדל שנים רבות בסביבה יהודית, ומצוי בין העולמות. בתסקיר פרטים אודות הרקע והמצב המשפחתי של הנאשם, וכן הוזכרה תאונת דרכים שעבר הנאשם, שבגינה היה מאושפז חודשיים והוא נדרש לעבור ניתוח. עוד צויין בתסקיר כי הנאשם השתתף, במסגרת פיקוח מעצרים, בתכנית טיפולית בה התמיד במשך רוב התקופה, והדבר מצביע על יכולת לשיתוף פעולה ויציבות, כאשר הנאשם אף מבטא רצון לקיים אורח חיים נורמטיבי. עם זאת לנאשם הרשעות קודמות בעבירות אלימות וסמים, והוא התקשה להסביר את הסיבה להחזקת הרימונים נשוא תיק זה. קצינת המבחן התרשמה כי הנאשם מגלה "מודעות מסויימת" למצבו ולהשלכות של התנהגותו על המשך חייו, וכי הצליח להשתלב בתכנית טיפולית ולהתמיד בה "במידת מה" והוא מבטא רצון לקיים אורח חיים נורמטיבי. לאור זאת המליצה קצינת המבחן על המשך ההליכים הטיפוליים במסגרת צו מבחן, לצד עונש מאסר בעבודות שירות.

5. לנאשם הרשעות קודמות: בשנת 2013 נדון למאסר על תנאי על עבירה של החזקת סם לשימוש עצמי. בשנת 2011 נדון לחמישה חודשי עבודות שירות בגין עבירות של שוד מזויין בנסיבות מחמירות, קשירת קשר לביצוע פשע וחבלה במזיד ברכב. אמנם העונש שהוטל על הנאשם בתיק זה מצביע על נסיבות קלות יחסית, אולם לא ניתן להתעלם מחומרת העבירות בהן הורשע.

מתחם העונש ההולם

6. החזקת נשק, ורימון בכלל זה, אינה עבירה אקראית. הרימון הוא נשק התקפי במהותו, שקשה להעלות על הדעת שימוש בו להגנה עצמית. בשונה מנשק קר לסוגיו ואף מאקדחים ורובים, מדובר בנשק שאדם יחיד אינו רשאי להחזיקו ולא ניתן לקבל רשיון להחזקתו, אלא על ידי צבא, משטרה או גופים מורשים לכך. כך שהחזקה של רימון אינה יכולה להיות החזקה "תמימה". השגת הנשק נעשית באמצעים בלתי חוקיים, ובדרך כלל תמורת סכומי כסף גדולים. היא מחייבת קשר עם גורמים שמהם ניתן לקבל את הנשק, וכן מצריכה דאגה מתמדת להחזקתו והסתרתו.

עבירות הנשק מקימות סכנה לשלומם ובטחונם של הציבור. נשק "חם", מכל סוג שהוא, מהווה סכנה של ממש, ועלול לגרום לנזק משמעותי ואף לקיפוח חיי אדם גם בשל חוסר זהירות, ועל אחת כמה וכמה מתוך שימוש מכוון בו. רמת הסיכון הנשקף מהנשק משתנה בהתאם לסוג הנשק ולטיב השימוש שנעשה בו. כפי שנאמר בע"פ 9543/09, **בילאל רחאל נ' מדינת ישראל**:

"אין צורך להכביר מלים על הקלות הבלתי נסבלת שבה סובב נשק חם או קר על נגזרותיו בידיים עברייניות. פעמים שהנשק נוטל חיי אדם, פעמים הוא פוגע בגוף האדם, ופעמים מתמזל המזל ובסייעתא דשמיא, אין פגיעה גופנית. הצד השווה הוא תדיר הפוטנציאל ההרסני, והבעתה האוחזת את הקרבנות. בכגון דא - לצד עבירת הנשק נקבע עונש של 7 שנות מאסר, ובסיוע כבעניינו - מחצית".

ובע"פ 761/07 **מיכאל אדרי נ' מדינת ישראל**:

"ניסיון השנים האחרונות מלמד שנשק המוחזק שלא כדין מוצא את דרכו לעתים לידיים עוינות, ולעתים נעשה בו שימוש למטרות פליליות, ואלה גם אלה כבר גרמו לא אחת לאובדן חיי אדם, ולפגיעה בחפים מפשע שכל 'חטאם' נבע מכך שהם נקלעו בדרך מקרה לזירת הפשע. כדי להילחם בכל אלה צריך העונש לבטא את סלידתה של החברה ודעתה הנחרצת שלא להשלים עם עבריינות בכלל, ומסוג זה בפרט".

בנוגע לרימון רסס נפסק כי "גם אם סכנתו של רימון ההלם פחותה משל רימון רסס **"עדיין מדובר בנשק שבכוונו לגרום פגיעה לאדם, בכפוף לקרבתו למוקד הפעלתו"** (ע"פ 1323/13, **רך חסן נ' מדינת ישראל**, וראו גם ע"פ 7386/13, **חוסין עווד נ' מדינת ישראל**).

7. באשר לרמת הענישה הנוהגת, אני מפנה בין היתר לפסקי דין כדלקמן:

בע"פ 5713/10, **יהושע אקרמן נ' מדינת ישראל**, המערער הורשע בהחזקת נשק, בכך שהחזיק בביתו לבנת חבלה ואצבע חבלה ומסר אותן לאדם אחר שהיה בדירה. ערעור על חומרת העונש התקבל ועונשו של המערער הופחת מתשעה חודשי מאסר בפועל לשישה חודשי מאסר בעבודות שירות. זאת בהתחשב בעברו החיובי והנורמטיבי ותרומתו למדינה, בשירות הצבאי התעסוקתי ופעילות התנדבות, בנטילת האחריות המלאה והבעת החרטה ובהמלצת שירות המבחן, ובנסיבות ביצוע העבירה תחת השפעה של אדם אחר.

בת"פ (מחוזי חיפה) 31218-10-14, **מדינת ישראל נ' דיאב אסדי**, הנאשם הורשע בהחזקת רימון הלם, אשר

בסמוך מאד להחזקתו הושלך לעבר בית המתלון, נקבע מתחם שבין 8-20 חודשי מאסר הפועל, והנאשם נדון לתשעה חודשי מאסר בפועל ומאסר על תנאי.

בת"פ (מחוזי נצרת) 19087-06-13, **מדינת ישראל נ' מנסור פואז**, הנאשם הורשע בנשיאה והובלת נשק ובמעשה פזיזות ורשלנות, באירוע שכלל זריקת רימון הלב לעבר אנשים, ולאחר תסקיר שלילי, נדון הנאשם לשמונה עשר חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס.

בת"פ (מחוזי חיפה) 51207-09-12, **מדינת ישראל נ' יוסף דכור**, הנאשם הורשע בייצור נשק, החזקתו בביתו וירי באזור מגורים בזמן חתונה. הייצור נעשה לשם שימוש בנשק לציד. הנאשם נדון לשל"צ ומאסר על תנאי, בעקבות התסקיר החיובי והעובדה שהיה עצור חמישה ימים.

בת"פ (שלום תל אביב) 25854-09-13, **מדינת ישראל נ' ניר מובדלי**, הנאשם הורשע בהחזקת אקדח בביתו וכן בהחזקת סם מסוג חשיש לצריכה עצמית. נקבע מתחם שבין מאסר על תנאי לבין תשעה חודשי מאסר בפועל. הנאשם נדון למאסר על תנאי וקנס.

בת"פ (שלום ירושלים) 24791-05-11, **מדינת ישראל נ' לביבה אחמד עבדאללה**, הנאשמת הורשעה בהחזקת נשק ואביזר לנשק, אקדח ושתי מחסניות תואמות. הנאשמת טענה לנסיבות שלא הוכחו, לפיהן האקדח שייך לבן דודה אשר מחביאו ברשותה לאחר שירה בו במהלך חתונה. הנאשמת נדונה לחמישה חודשי מאסר על תנאי ולקנס בסך 1,000 ₪.

בת"פ (שלום פתח תקווה) 9349-05-09, **מדינת ישראל נ' מאלק עודה**, הנאשם הורשע בהחזקת נשק בביתו. מדובר באקדח, מחסנית ריקה ו-26 כדורי אקדח. בהתחשב בתסקיר החיובי, ובכך שהנאשם שהה במעצר ממש במשך כחודשיים וחצי ולאחר מכן היה נתון במעצר בית מלא, הוא נדון לשישה חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסר על תנאי וקנס בסך 7,000 ₪.

לאור כל האמור אני סבורה כי מתחם הענישה נע בין שישה חודשי מאסר, אשר בנסיבות מתאימות יכול שירוצו בעבודות שירות, לבין עשרים חודשי מאסר בפועל.

העונש הראוי במקרה זה

8. לזכות הנאשם העובדה שהודה במיוחס לו, נטל אחריות וחסך זמן. תסקיר שירות המבחן שהוגש חיובי בעיקרו, ומביע אופטימיות זהירה באשר לאפשרות שהנאשם יעלה על הדרך הנכונה. עם זאת, התסקיר אינו נקי מספקות, כפי שפירטתי לעיל בהתייחסות המפורטת לתסקיר.

לנאשם הרשעות קודמות, כולל הרשעה בעבירות אלימות חמורות. אמנם אין מדובר בעבר מכביד במיוחד, אך הוא רלוונטי ויש להביאו בחשבון בענישה. הנאשם ריצה בעבר עונש מאסר בעבודות שירות, אך נראה שלא היה בכך כדי להביאו להתרחק מעולם הפשע.

9. על פי עובדות כתב האישום בו הודה, הנאשם החזיק בשלושה רימונים, מסוגים שונים (הלם וגז). באחד מהם נעשה שימוש בפועל, כאשר הנאשם עצמו העבירו לחברו לצורך כך. אמנם הנאשם לא עשה שימוש בנשק במו ידיו, אולם הוא היה מעורב בסדרת הפעולות שקדמו לשימוש.

השימוש בנשק חמור במיוחד כשהוא נעשה על רקע סכסוכים ויריבויות בין קבוצות שונות, כפי שהיה במקרה זה. נסיונות פגיעה על רקע סכסוכים ויריבויות עלולות לגרום לפגיעה גם במעורבים וגם בחפים מפשע שנקלעים לתומם למקום, והיו דברים מעולם. אמנם לנאשם לא מיוחסת מעורבות בסכסוכים עצמם, ועל פי כתב האישום חברו של הנאשם, ולא הנאשם עצמו, היה מסוכסך עם אחרים, אולם הסיוע אותו נתן הנאשם לחברו היה כתוצאה מאותו סכסוך. פסיקת בית המשפט העליון והערכאות הדיוניות, אשר דוגמאות ממנה הובאו לעיל, מצביעה על הצורך להחמיר בעבירות בנשק. לנוכח כל אלו אני סבורה שכאשר מדובר בעבירות בנשק החורגות מהחזקה גרידא, העונש ההולם הוא מאסר בפועל. חריגה מכלל זה ניתן למצוא בפסיקה ישנה שאיננה מהשנים האחרונות, כשמדובר בעבירות על הצד המקל המבוצעות על ידי אנשים נורמטיביים ללא כל עבר פלילי, או בהתקיים נסיבות חריגות אחרות. כך, לדוגמא, הירי בחתונות, הגם שהוא תופעה אסורה ומסוכנת, חמור פחות משימוש בנשק נגד בני אדם, כך שבהקשר הנדון, הוא מהווה נסיבה מקלה אשר אינה מתקיימת בענייננו.

יתכן שבנסיבות מקלות במיוחד, אילו התסקיר היה חיובי מאד, ובהתחשב בכך שהנאשם היה נתון במעצר ממש תקופה מסוימת ולאחר מכן במעצר בית, ניתן היה לשקול להסתפק בעונש של עבודות שירות, כפי שנעשה לדוגמא בעניין אקרמן שהוזכר לעיל. אולם בענייננו, על אף שהתסקיר מצביע על הליך שעבר הנאשם וממליץ על המשך הטיפול, הוא מציג גם צדדים בעייתיים יותר. התסקיר אינו חיובי במלוא המובן.

10. לאור כל האמור אני דנה את הנאשם לעונש כדלקמן:

1. מאסר בפועל לשמונה חודשים, בניכוי ימי מעצרו של הנאשם.

2. מאסר על תנאי לשלושה חודשים למשך שלוש שנים על כל עבירה בנשק ועל כל עבירת אלימות שהיא פשע.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ב ניסן תשע"ז, 18 אפריל 2017, בנוכחות הצדדים.